

André Joosten had Limburg altijd in zijn hart zitten

IN MEMORIAM

André Joosten in 2020 tijdens de coronapandemie.

©
Peter Schols

Door Tim Geurts

Kunstenaar André Joosten (Leeuwen, 1954) is afgelopen woensdag op 69-jarige leeftijd plotseling overleden. Joosten ontwierp de decors voor meer dan 250 theaterproducties – toneel, opera, muziektheater en musicals – in binnen- en buitenland.

Heerlen/Maastricht - Als kleine jongen wil Joosten kunstschilder worden. Na de kunstacademie specialiseert hij zich op de Jan van Eyck Academie in Maastricht in het ontwerpen van decors. Want daar kun je, anders dan met schilderen, geld mee verdienen. Zijn oorspronkelijke plan: de ene helft van het jaar schilderijen maken, de andere helft decors ontwerpen. Maar zijn reputatie als vormgever snelt hem vooruit. Opdrachten stromen binnen. Al

gauw leidt hij een zwervend bestaan. Hij woont daar waar hij werkt: in Amsterdam, Groningen, Scheveningen, Berlijn...

Als decorontwerper werk Joosten voor talloze grote opdrachtgevers zoals Opera Zuid, Noord Nederlands Toneel, Toneelgroep Amsterdam, Nationale Opera, Berliner Ensemble en het American Repertoire Theatre in Boston.

Maastricht

Huizen heeft hij in Scheveningen, Amsterdam en Maastricht. Maar het koffer en de toiletta's staan altijd klaar. Zelf zegt hij er in een interview bij Toneelgroep De Appel eens over: „Ik ben een soort nomade. Als er ooit gewoond moet worden, dan ga ik natuurlijk naar Maastricht, dat is toch de enige plek waar je van wonen kan spreken, je zou er toch bijvoorbeeld niet aan moeten denken om opgesloten te zitten in die gevangenis die Amsterdam genoemd wordt. In Amsterdam ben ik voor het theater aan het werk en in Maastricht ben ik thuis, daar zit mijn hart.”

Joosten vormt jarenlang een drie-eenheid bij het Noord Nederlands Toneel met Ola Mafaalani (regie) en acteur Ko van den Bosch. Samen zijn ze bijvoorbeeld verantwoordelijk voor dé toneelhit van 2016: *Borgen*. Een tien uur durende theatervoorstelling gebaseerd op de bekende Deense serie. Verder is hij betrokken bij bekende stukken als *A Clockwork Orange*, *Ben Hur*, *Alice in Wonderland* en *Bloedbruiloft*.

Identiteitscrisis

Dat succes heeft ook een keerzijde. Erg gelukkig wordt hij er niet van, zegt hij in 2020. Hij belandt zelfs in een identiteitscrisis. Wie is hij? Waar is zijn thuis? Die vragen blijven door zijn hoofd spoken. En dan dat onbestendige gevoel, alsof hij ontrouw is aan zichzelf.

Die ontrouw zit hem in het feit dat hij niet doet wat hij het liefste wil: schilderen. Pas dik in de zestig keert hij terug naar zijn jeugdliefde. Vooral dank-

zij de coronapandemie. Een periode die voor veel mensen ellendig uitpakt, maar Joosten juist het laatste duwtje in de rug geeft om (weer) te gaan schilderen.

Net daarvoor is hij daarmee al begonnen, als hij naar Heerlen verhuist. Omdat de humuslaag er voor een kunstenaar perfect is, vertelt hij. Omdat de dynamiek er – net als in Berlijn – in de lucht hangt. En hij begint dus weer te schilderen.

In maart van 2020 zou hij tijdens *Kurt Weill: The Seven Deadly Sins* zelfs op het podium staan van de Amsterdamse Stopera. Om tijdens de nieuwe productie van De Nationale Opera live een groot schilderij te maken. Hij laadt zich ervoor op, oefent maandenlang. Maar een week voor de première gaat het land op slot vanwege de pandemie. Te erg om te huilen, zegt hij. Alsof je een ballon bent waarin een naald wordt gestoken.

De teleurstelling verdwijnt ook weer. Joosten is gelukkig met zijn nieuwe leven. Met een grote grijns loopt hij in 2020 langs zijn meest recente werk. Waar hij in het verleden regelmatig ‘knetter-depri’ kon zijn, is hij nu positief gestemd. En gelukkig!, vertelt hij destijds in Heerlen.

De plek waar hij afgelopen woensdag dus plotseling overlijdt.